Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Forprosjekt

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Bruk & Del -Innovasjonsspredning
Mål for prosjektet	Forprosjektets formål: Forprosjektet skal etablere et kunnskapsgrunnlag og definere metodikk for hovedprosjektet. Hovedprosjektet skal føre til at bibliotekene, i mye større grad enn i dag, videreutvikler og tar i bruk innovative løsninger som skaper verdi for innbyggerne. Forprosjektets hovedmål: Hovedmål 1: Vi har god kompetanse om hva som skal til for at innovative løsninger spres på tvers av kommuner, regioner og offentlige etater. Hovedmål 2: Vi har laget en strategi for hvordan fylkesbibliotekene kan arbeide for best å legge til rette for at bibliotek tar i bruk innovative tiltak som har blitt utviklet og som skaper verdi for innbyggerne i lokalsamfunnet. Hovedmål 3: Søknad om hovedprosjekt er sendt Nasjonalbiblioteket

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN

Innovasjon og bibliotekutvikling

Innovasjon er å fornye eller lage noe nytt som skaper verdi for virksomheten, samfunnet eller innbyggerne. Formen er eksperimenterende og løsningen er ikke kjent på forhånd (Difi, 2015).
For offentlig sektor vil verdiene av de nye løsningene være økt kvalitet på tjenestene, økt effektivitet, og/eller at innbyggerne får større innflytelse og påvirkningskraft til å utvikle tjenestene tilpasset sine

behov.

Vi ser at det er et stort behov for innovasjon i offentlig sektor, også i bibliotekene. Bibliotekene møter krav om hele tiden å utvikle og omstille seg. Dette er ikke en situasjon som kommer til å gå over, tvert imot kommer den til å være en del av hva et bibliotek er. Dette påpeker også direktøren for Nasjonalbiblioteket i innledning til Nasjonal bibliotekstrategi: «Utviklingen av bibliotekene det neste tiåret vil forme ikke bare biblioteket, men også ideen om hva biblioteket er i hele dette århundre». Bibliotekene møter hele tiden nye krav fra både innbyggerne og eierne sine, samtidig som samfunnet rundt blir stadig mer komplekst, men ressursene knappere.

Hvordan gode ideer, nyskapinger og praksiser kan endres, deles og tilpasses er derfor et viktig spørsmål både for små og store folkebibliotek over hele landet. Vi ønsker nå å gå nøye inn i disse problemstillingene med utgangspunkt i hvordan fylkesbibliotekene kan bidra til en slik utvikling i folkebibliotekene og samtidig støtte opp under Nasjonalbibliotekets mandat.

Oppland fylkesbiblioteket ønsker å bidra ved å prioritere prosjekter som belyser temaet innovasjon. Ekstra ressursbruk og deling av kunnskap fra dette prosjektet innenfor egen organisasjon blir en viktig prioritering. Derfor søkes det ikke om prosjektmidler til arbeidstid for prosjektleder.

Spredning av innovasjon

Spredning av innovasjon har skjedd når en løsning som er utviklet, implementert og har skapt verdi ett sted, senere implementeres og skaper verdi et annet sted. Ved å gjenbruke andres løsninger spares utviklingskostnader, feil har allerede blitt gjort og man ser raskere effekten av den nye løsningen (Center for offentlig innovation). En annen fordel er at den som deler løsningen kan benytte seg av gjenbrukers løsning slik at den opprinnelige løsningen kan tilpasses og bli enda mer til gavn for innbyggerne, virksomheten og økonomien.

Spredning av innovasjon er like viktig som innovasjonen i seg selv. I dette prosjektet er dermed ikke hovedmålet å skape flere innovatører, men å skape det som innovasjonslitteraturen vil kalle «early adapters». Altså bibliotek som har oversikt over nyvinninger i sektoren og samtidig evner å tilpasse disse til sin organisasjon og sitt lokalmiljø.

Fra fylkesbibliotekets side kan det se ut som at mange av de gode prosjektene og de nye løsningene som hvert enkelt bibliotek setter i gang, i for liten grad blir spredd og adaptert av andre bibliotek. Det kan også virke som at spredning av nye løsninger er tilfeldig og lite systematisk. Forskning på innovasjonsspredning i offentlig sektor underbygger våre antagelse. Center for offentlig innovation i Danmark har som en av sine hovedoppgaver å medvirke til at innovative løsninger spres mellom kommuner, regioner og statlige arbeidsplasser. Forskningsrådet mener det foregår mye offentlig innovasjon i Norge, men at det mangler systematikk, spredning og implementering. Det er også en

enighet om at gapet mellom innovative kommuner og mindre innovative kommuner blir større. Vi kan anta at dette også gjelder for bibliotekfeltet. Vi mener det er viktig for fylkesbibliotekene å motvirke denne tendensen.

FORANKRING

Rundt om i landet jobber mange bibliotek med å fornye og utvikle nye tjenester for å skape et fremtidsrettet tilbud som gjør bibliotekene enda mer relevant for innbyggerne i tiden framover. En vesentlig grunn til at bibliotekene kan prioritere utviklingsarbeid er muligheten for å søke eksterne prosjektmidler. Nasjonalbiblioteket har, gjennom utviklingsmidlene til bibliotek, et sterkt redskap for å stimulere til utvikling og retning for landets folke- og fagbibliotek.

I dette prosjektet ønsker vi å etablere en tydelig linje gjennom de tre forvaltningsnivåene. Vi mener at fylkesbibliotekene i denne sammenhengen har et stort potensial som et viktig bindeledd mellom stat og kommune.

Nasjonalt

I Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 ønsker Nasjonalbiblioteket ytterligere å styrke kunnskaps- og erfaringsoverføringen fra lokale utviklingsprosjekter:
«For å få best mulig effekt av regjeringens satsing på bibliotek skal Nasjonalbiblioteket være mer aktive i utviklingsarbeidet. Funksjonen som kompetanse- og ressurssenter skal tydeliggjøres og det skal etableres verktøy for samordning og viderebruk av tjenester som er utviklet med prosjektmidler» (s.6).
Videre står det:
«Nasjonalbiblioteket vil skape en digital møteplass der interesserte bibliotek kan dele informasjon og etablere samarbeid. Møteplassen vil også fungere som en markedsplass der bibliotek kan tilby løsninger for å inngå samarbeid med andre bibliotek om videreføring. Utviklingen av en slik løsning vil også ses i sammenheng med behovet for en prosjektbase, jf. kap. 4 og eventuelt integreres med en databaseløsning. En markedsplass for deling vil virke både demokratisk og skjerpende for bibliotekutviklingen» (s. 30).

Fylkeskommunalt / regionalt

En av fylkesbibliotekenes hovedoppgave er å ivareta regional bibliotekutvikling (Lov om folkebibliotek §6).
I Kulturstrategi for Oppland 2016 - 2020 står det at fylkesbiblioteket skal være bindeledd mellom nasjonale føringer og lokale behov og ha tydelige og kompetente kulturinstitusjoner i kontinuerlig utvikling. Fylkesbiblioteket skal også, i sammen med kulturarv, videregående opplæring og regional- og kulturenheten, ta en mobiliserende rolle for å utvikle den kulturelle grunnmuren i Oppland.

Med dette som bakgrunn ønsker Oppland fylkesbibliotek, i sammen med Buskerud fylkesbibliotek å utforske hvordan fylkesbibliotekene kan ta en større rolle som pådriver og tilrettelegger for spredning av innovasjon i bibliotekene og beskrive hvordan dette kan gjennomføres.

ORGANISERING

Høy risikofaktor

Hva som skal til for at innovative løsninger spres på tvers av kommuner, regioner og offentlige etater er et komplekst spørsmål. Det har blitt prøvd før, også i biblioteksektoren, uten at det har gitt merkbare resultater. I Nasjonal bibliotekstrategi henvises det til Ting.dk som var et aktivt nettverk, nettsted og nettsamfunn for deling av ulike bibliotektjenester og verktøy. Heller ikke dette gode tiltaket er i bruk lengre.

Vi er klar over at vårt prosjekt har en høy risikofaktor. I forprosjektet blir det svært viktig å identifisere hva som kjennetegner modeller og tiltak som har ført til innovasjonsspredning, og hvorfor andre modeller og tiltak mislykkes. Med stor sannsynlighet må vi opparbeide oss en oversikt over modeller og tiltak som har blitt satt i gang i andre offentlige sektorer enn vår egen. Vi bør også få en god oversikt over modeller og tiltak som er i bruk i Sverige og Danmark.

Samarbeid med fagmiljøet for innovasjon

Forprosjektet krever at vi opparbeider oss en kunnskap som vi ikke har. For at vi skal vite at vi jobber på en riktig og smart måte, vil vi inngå et samarbeid med professor og leder for Nasjonal innovasjonsskole ved Høgskolen i Innlandet, Rolf Rønning. Han vil være veileder, en halv dag i måneden, i prosjektperioden.

Prosjektleder for forprosjektet representerte Oppland fylkesbibliotek som student på Nasjonal innovasjonsskole i 2015 med 30 studiepoeng, og var en av fire i fylkeskommunen som ble plukket ut av fylkesrådmannen til å delta i studiet. Videreføring av denne kompetansen skal være et satsingsområde for Oppland fylkeskommune.

Koordinering med Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket bidrar i stor grad til bibliotekutvikling i Norge. Det er viktig for oss å allerede i forprosjektet kommunisere godt med Nasjonalbiblioteket for å sikre at vi drar i samme retning. Vi ser for oss et møte tidlig i prosjektperioden og et i slutten av forprosjektet.

Samarbeid med Buskerud fylkesbibliotek
Buskerud fylkesbibliotek har lang erfaring med å lede store prosjekter. Gjennom prosjekter som bl.a.

Webløft og 23 offentlige ting har de også opparbeidet seg en solid erfaring på hvordan innovative løsninger kan spres. Buskerud fylkesbibliotek deltar som en partner i forprosjektet. Fylkesbiblioteksjef Trond Minken og rådgiver Jannicke Røgler blir med på møtene med Rolf Rønning. Med Buskerud fylkesbiblioteks erfaring og kompetanse, vil de bidra som en viktig sparringspartner for å få forprosjektet i riktig retning. Trond Minken og Tone Nyseter er også ansvarlig for at forprosjektet presenteres og diskuteres i fylkesbiblioteksjefskollegiet. Jannicke Røgler deltar også på praksisbesøkene og intervjuene som vil bli gjennomført i prosjektperioden.

Det er av stor betydning at fylkesbiblioteksjefskollegiet er godt informert om prosjektet. Med stor sannsynlighet vil det kreve at flere fylkesbibliotek deltar i hovedprosjektet for at det skal bli en suksess.

Prosjektgruppe

Tone Nyseter, prosjekteier
Øystein Stabell, prosjektleder
Trond Minken, prosjektdeltaker
Jannicke Røgler, prosjektdeltaker
Rolf Rønning, veileder

Dersom prosjektet tildeles et lavere tilskudd enn det vi har søkt om vil prosjektet måtte skaleres ned.

GJENNOMFØRING OG METODE

HOVEDMÅL 1: Vi har god kompetanse om hva som skal til for at innovative løsninger spres på tvers av kommuner, regioner og offentlige etater.

Delmål 1:1: Vi har god teoretisk kunnskap om hva som fremmer og hemmer innovasjonsspredning i offentlig sektor
Delmål 1:2: Vi har god oversikt over modeller og tiltak som i praksis har blitt testet for å spre innovasjon i offentlig sektor.
Gjennom praksisbesøk og intervjuer med folk som har erfaring med innovasjonsspredning i offentlig sektor skal vi opparbeide god kunnskap om forskjellige modeller og tiltak som har blitt prøvd og testet. Målet med praksisbesøkene og intervjuene vil være å få svar på spørsmålene:
- Hva kjennetegner modellene/tiltakene som lykkes?
- Hva kjennetegner modellene/tiltakene som mislykkes?

HOVEDMÅL 2: Vi har laget en strategi for hvordan fylkesbibliotekene kan arbeide for best å legge til rette for at bibliotek tar i bruk innovative tiltak som har blitt utviklet og som skaper verdi for innbyggerne i lokalsamfunnet.

Delmål 2:1 Strategien bygger opp under Nasjonalbibliotekets arbeid med å utvikle en digital møteplass der ideer, tjenester og verktøy fra utviklingsprosjekter kan deles.
Delmål 2:2 Strategien er presentert og diskutert i fylkesbiblioteksjefskollegiet
Delmål 2:3 Strategien beskriver i hovedsak HVA som skal gjøres, men gir også anbefalinger om HVORDAN fylkesbibliotekene kan legge til rette for innovasjonsspredning i bibliotek.
Delmål 2:4 Strategien skal danne et godt grunnlag for å gjennomføre og oppnå hovedprosjektets formål.

HOVEDMÅL 3: Søknad om hovedprosjekt er sendt Nasjonalbiblioteket

Delmål 3:1 Hovedprosjektet har et presist formål og gjennomførbare hovedmål
Delmål 3:2 Samarbeidsparter er kontaktet og ønsker å delta i hovedprosjektet

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Oppland fylkesbibliotek
Organisasjonsnummer	961 382 335
Kontonummer	
Institusjonens leder	
Fornavn	Tone
Etternavn	Nyseter
Telefon	
E-post	
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
Kontaktperson	
Fornavn	Tone

Etternavn	Nyseter
Telefon	93437624
E-post	tone.nyseter@oppland.org

Framdriftsplan

Prosjektet er	Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Prosjektgruppa har utarbeider en detaljert milepælsplan
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.04.2017
Til dato	31.05.2017

Beskrivelse	Kunnskapsinnhenting for å innfri delmål 1:1
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.04.2017
Til dato	15.09.2017

Beskrivelse	Knytte kontakter med ressurspersoner
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.06.2017

Til dato	15.09.2017
Beskrivelse	Møter, intervjuer og workshops for å innfri delmål 1:2
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.09.2017
Til dato	15.11.2017
Beskrivelse	Møter og kunnskapsutveksling for å innfri delmål 2:1
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.06.2017
Til dato	15.01.2018
Beskrivelse	Møter for å innfri delmål 2:2
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.06.2017
Til dato	01.02.2018
Beskrivelse	Utarbeide og ferdigstille strategiplan (delmål 2:3 og 2:4)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.10.2017

Til dato	15.01.2018
Beskrivelse	Har oppnådd delmål 3:1
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.12.2017
Til dato	01.02.2018
Beskrivelse	Har oppmådd delmål 3:2
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.12.2017
Til dato	01.02.2018
Beskrivelse	Søknad om hovedprosjekt er skrevet
Aktivitetsperiode	
Fra dato	15.01.2018
Til dato	15.02.2018

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	200 000

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	Buskerud fylkesbibliotek
Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltakere
Navn	Høgskolen i Innlandet
Beskriv samarbeidet	Veileder

Vedlegg

Vedlegg